

كتاب مقدس ترسایان

((ترجمه خاص))

غزل غزلها

مقدمه و توضیحات طبق

ترجمه بین الکلیساوی کتاب مقدس

سطح عالی

TARSAYAN BIBLE
(Literal Persian Translation)

Introduction , notes & margin:

TOB(2003)

غزل غزلها

پیشگفتار

نگارش آن را تا به دوران سلیمان یا کمی پس از آن به عقب ببرند، زبان و سبک آن نسبتاً متاخر به نظر می‌رسد و دوران پارسها (قرن ۵ ق.م) یا حتی شاید دوره یونانی (قرن ۳ ق.م) را به خاطر می‌آورد. اما باید بلافاصله به تعداد زیادی کهن‌گرایی در انتخاب کلمات و ساختار جملات توجه کرد که این را نمی‌توان همیشه به واسطهٔ روش ادبی عالمنه توجیه نمود. به گونه‌ای که در کتاب «غزل غزل‌ها» حتی اگر هم دیر نوشته شده باشد، می‌توان حاوی عناصر باستانی، احتمالاً متعلق به دوره سلیمان (برای مثال ۱۱-۶:۳)، و نیز عناصر بسیار گوناگون مربوط به صحرای شهر، اسرائیل شمالی یا یهودا، باشد. با این حال سلیمان قطعاً نگارنده آن نیست: همانند کتاب‌های امثال، جامعه و حکمت، کتاب «غزل غزل‌ها» نگارش خود را با تکیه بر ۱- پاد:۵ ۱۲:۵ و اشارات ۱:۵:۳، ۹:۷:۳؛ ۸:۱۱، ۱۲ به او نسبت داده است (نخستین آیه بیانگر یک اصطلاح نوعی است، [همان گونه که در فارسی می‌گوییم «هر قاجار»/م]: دسته دوم آیات ممکن است از یک سرود عروسی کهن الهام یافته باشد؛ و دسته سوم آیات هدفنش نشان دادن این امر است که پادشاه واقعی طبق کتاب «غزل غزل‌ها»، سلیمان تاریخ نیست). در خصوص انضمام آن

این کتاب کوچک یکی از بحث‌انگیزترین مسائل در نوشه‌های کتاب مقدس را تشکیل می‌دهد. این شعر عاشقانه (یا این مجموعهٔ اشعار عاشقانه) در عهد عتیق چه می‌کند؟ این اثر تا اندازه‌ای حالتی جنسی دارد؛ فقط به زیبایی جسمانی می‌پردازد، بدون اینکه نه سخن از خدا به میان بیاورد و نه از تولید مثل؛ حاوی اشاراتی به جغرافیای فلسطین نیز می‌باشد و حتی به یادواره‌های اسطوره‌ای؛ با این حال، هیچ کلید روشنی برای تفسیر خودش به دست نمی‌دهد. چه کسی در چه زمانی آن را نوشت؟ مهم تر از آن، برای چه نوشته شد؟ و اگر تصادفاً در کانُن قرار گرفته، چگونه توانسته این جایگاه را در آن به دست آورد، به طوری که بعدها نقشی برای خود در آیین عبادی فصح یهود یافت؟ مشکل است ساختار کتاب را با آن همه تکرار در آیات و موضوعات و تصاویر و موقعیت‌ها، مشخص ساخت. بعضی آن را فقط مجموعه‌ای از اشعار ضیافت عروسی می‌دانند که آوازه‌ای عاشقانه ولی نه لزوماً مربوط به ازدواج را در کنار هم آورده است. برخی دیگر در آن ترتیبی مشاهده می‌کنند با واحدهای شعری گسترده‌تر. بعضی دیگر نیز در تمامی این شعر یک هماهنگی می‌یابند. علیرغم برخی تلاش‌هایی که به عمل آمده تا

پیشگفتار غزل غزلها

یعنی یهودا مواجه می‌شوند؛ یا باز برای مثال، رابطه اسرائیل با ملت‌های بیگانه)؛ یا ماجرا بر سر رابطه میان خداوند و قومش می‌باشد، خواه در مقطعی خاص (مثلاً به هنگام بازگشت از اسارت)، خواه در تمام طول دوره‌ای خاص از زندگی اسرائیل، یا حتی تمام تاریخ کلیسا. تفسیر عرفانی نیز در راه عرضه می‌دارد؛ یکی جمعی است (که با آنچه که قبل‌گفته شده حالتی انتقالی می‌یابد) و مربوط می‌شود به خدا و اسرائیل، مسیح و کلیسا یا مسیح و بشریت؛ دیگری فردی است و خدا یا مسیح را با یک فرد مرتبط می‌سازد، یا حتی روح القدس را با مریم، یا سلیمان را با حکمت. باید اضافه کنیم که این عرفان می‌تواند یا همچون عروج انسان بسوی خدا بسط یابد (به طریق عشق «ضیافت» افلاطون) یا همچون واکنش مبتنی بر ایمان به خدایی که [به انسان] نزدیک می‌شود.

۲) «تفسیر عبادی» شکلی دیگر از تمثیل است؛ در این روش، «غزل غزل‌ها» چیزی همانند ترجمهٔ یک آیین عبادی بت پرستی در خاور نزدیک پنداشته می‌شود که نثار خدایی می‌شود که می‌میرد و به عالم مردگان بسراغ محبویه اش، الهه عشق و جنگ می‌رود؛ مظهر این دو، پادشاه و کاهنه بزرگ است که ازدواج مقدسشان نماد اتحاد و وصلت است و مسبب تجدید باروری به هنگام «سال نو» می‌باشد. اینجا نیز به یک معنا، رسوایی تغزی و جنسی از میان برداشته شده زیرا وصلت جنسی هدفش را در خود ندارد، بلکه در خدمت یک امر مذهبی است. انبیای اسرائیل علیه این نوع عبادت مبارزه کرده‌اند

به کان، نوعی تشویش وجود داشته که با توسل به تفسیر تمثیلی شاید کنار گذاشته شده، اما کاسته نشده است؛ این امر نشان می‌دهد که به هر حال معنای اولیه آن، هرچه باشد، تار و مبهم شده بود. آیا این کتاب در ضیافتهای عروسی به کار می‌رفت؟ تأیید این امر دشوار است، علی‌رغم این رسم که آن را در تالارهای ضیافتی می‌سرودند، و ربی عقیله در پایان سده اول میلادی، علیه این رسم قیام کرد. تا پیش از سده پنجم میلادی، سندی مربوط به کاربرد عبادی آن در فصل عیود در دست نیست. معنای آن هرچه باشد، آیا این سروده مقدس است یا غیر مذهبی، یعنی آیا در کتاب مقدس در جای درست خود می‌باشد، یا در آن در حالت سرگردان به سر می‌برد؟ برای پاسخ‌گویی به این سؤال، با دقت کوشیده‌اند مفهوم «غزل غزل‌ها» را تشخیص دهند. تفسیرهای گوناگون را می‌توان تحت چهار دستهٔ خلاصه کرد، تفسیرهایی که بر حسب تمثیلی یا واقعی بودنشان، می‌توان دو به دو دسته بندی کرد.

۱) «تفسیر تمثیلی» دست کم به قرن اول میلادی باز می‌گردد و از رسوایی این شعر تغزی می‌پرهیزد، شعری که اغلب اوقات یهودیان و مسیحیان را آزار داده است. در این، روش روابط پسر و دختر یا به طریق تاریخی تفسیر می‌شود یا به طریق عرفانی. در مورد نخست، دو امکان مطرح می‌گردد؛ یا ماجرا بر سر مواجهه قوم خدا با قومی دیگر در مقطعی از تاریخ است (برای مثال، ده قبیلهٔ شمالی در پایان سده هشتم ق.م. که مشتاق اتحاد با حرقیا بودند ولی با خصوصیت برادران

پیشگفتار غزل غزلها

اعراب، یا اینکه کوشید آنها را بر طبق طرح آوازها عروسی سوری که تا اواخر قرن نوزدهم هنوز در شرق اردن و لبنان مشهود بود، نظم و ترتیب بخشدید. بعضی آن را فقط اثری غیرمذهبی می‌پنداشتند (برای مثال برای توجیح ازدواج سلیمان با دختر فرعون) و تا آنجا پیش می‌روند که از آن به عنوان سروده‌های خلاف عفت سخن می‌گویند که به اشتباه وارد کانن شده است. عده‌ای دیگر از مفهوم اخلاقی عشقی پاک و صادقانه سخن می‌گویند و گاه به واسطه نمونه شناسی یا نمایش، براحتی مواضعی را که قبلًا طرح شد می‌پیوندد.

۵) تفسیر پنجمی را می‌توان پیش نهاد که عناصر تفسیرهای پیشین را مد نظر قرار می‌دهد. برخی از مدافعان نظریه ۴ اظهار می‌دارند که این سروده عشق انسانی از زبان و واژگان انبیا بهره می‌گیرد، انبیایی که عهد خدا و قومش را همچون ازدواج توصیف می‌کردند؛ پاره‌ای دیگر تأثیر زبان ازدواج مقدس نزد بت پرستان را در این سروده مورد تأکید قرار می‌دهند. از جهات دیگر می‌توان توجه کرد که دو گروه نظریه‌های مذکور اینچنین در مقابل یکدیگر قرار می‌گیرند: نظریه‌های ۱ و ۲ معنای اولیه را مقدس و تمثیلی می‌انگارد، اما به دلیل اینکه این معنا فراموش شده، ما فقط محدود شده‌ایم به معنای جنسی و غیرمذهبی؛ نظریه‌های ۳ و ۴ معنای اولیه را جنسی و غیرمذهبی می‌دانند و برای پرهیز از همین معناست که متول به تمثیل می‌شوند. امکان هست که عشق مذکور در «غزل غزل‌ها» عشقی «انسانی» باشد، یعنی هم «جنسی» و هم « المقدس»؛ و شناخت

(ر. ک. اش ۱۷: ۱۰: حمزق ۸: زک ۱۱: ۱۲). اما این آیین عبادی در سده هفتم ق.م. در دوره دست نشاندگی منسی در مقابل آشور وارد اورشلیم شده، و بعدها با الهیات اسرائیل مورد انتبا نقش گرفته، همانطور که جشن کشاورزی «نان فطیر» مورد تفسیر مجدد قرار گرفت تا بیانگر ایمان تاریخی عید فصل باشد.

۳) «تفسیر نمایشی» واقعیت جنسی «غزل‌ها» را می‌پذیرد، اما از آنچه که می‌ترسد رسوابی باشد می‌پرهیزد، به این شکل که آن را به دورنمای منتقل می‌سازد. این روش به منظور آنکه نشان دهد که این کتاب برای اینکه وقیع نباشد نیازی به تفسیر عرفانی ندارد، نشان می‌دهد که در اینجا بیشتر با مسئله وفاداری سروکار داریم تا با مسائل جنسی، و بدینسان به توصیف عشقی پاک و صادقانه می‌پردازد. افزون بر این، نه دو بلکه سه شخصیت را وارد صحنه می‌سازد طوری که شاهد درام دختری چوبیان هستیم که به پسری چوبیان وفادار است علی رغم اینکه سلیمان می‌خواهد دختری را از دست او ببرون آورد؛ بدین ترتیب میل شهوانی را بطور قاطعانه ای بی اعتبار می‌سازد. این روش تفسیر می‌تواند به شکلی نمونه شناختی، برخی از عناصر نظریه تمثیلی را مورد کاربرد مجدد قرار دهد.

۴) «تفسیر طبیعت‌گرایانه» کتاب «غزل‌ها» را مجموعه‌ای از نغمه‌های عاشقانه و بسیار واقع بینانه می‌انگارد که باید آن را به همین شکل نگاه داشت، به شیوه مجموعه‌های نغمات تغزی مصربیان یا آوازهای مردمی

پیشگفتار غزل غزلها

نیست که زمین را از نظر مذهبی به آسمان متصل سازد، بلکه نقشش اتحاد دو مخلوق است که خدا بصورت مکمل سرشنته؛ و این عشق جسمانی اصیل را (امث ۱۶:۲-۱۷:۲؛ ملا ۱۴:۲) با زبان عهد توصیف می‌نماید تا در محبت خدا نسبت به قومش، الگویی از تمام عشق‌ها را متجلی سازد، همانگونه که پولس بعدها در افسس ۵:۵ بیان داشته است. بدینسان، مفهوم روحانی «غزل غزل‌ها» در مفهوم لغوی آن می‌باشد.

نادرست هر یک از این دو جنبه، می‌تواند در یک مورد منجر به برداشت غیرمذهبی شود و در مورد دیگر منجر به برداشت تمثیلی. در این فرضیه، «غزل غزل‌ها» به توصیف عشق انسانی می‌پردازد، عشقی که در فعل نیکوی الهی، هدفش در خودش می‌باشد (گویی نوعی تفسیر بر پید ۲:۲۳-۲۴ می‌باشد)؛ به این منظور، به گونه‌ای کم و بیش آگاهانه، عناصر آیینهای عبادی بتپرستی مربوط به ازدواج مقدس را به کار می‌گیرد اما آنها را تماماً اسطوره‌زدایی می‌کند تا نشان دهد که نقش

غزل غزلها

۱ ^a غزل غزلها که از سلیمان ^b است.

باشد که مرا ببوسد!

دختر ^c او مرا با بوسه های دهانش ببوسد!

زیرا که عشق تو ^d از شراب بهتر است.

آری، عطرهای ^e تو چه خوشبو است،

نام ^f تو عطری است که پخش می شود؛

از این روست که دختران جوان ^g، تورا دوست می دارند.

۴ مرا بکش تا به دنبالت بدوم!

پادشاه ^h مرا به تالارهای خود آورده است.

به سبب تو وجود و شادی خواهیم کرد؛

عشق تورا بیش از شراب خواهیم ستود.

دوستدارانت تورا به درستی دوست می دارند.

a

- یعنی «بهترین غزل». ترکیبی تفضیلی که در اصطلاح «قدس القدس» نیز به کار رفته است، یعنی «قدس ترین جایگاه».

b - ساختار این جمله با ماقی متفاوت است، نشان می دهد که آن اضافه ای است نگارشی بر اساس ۱-پاد ۱۲:۵. این کتاب نه فقط زیباترین سروده سلیمان یعنی «صلح حو، صلح آمیز». ر.ک ۷:۳، ۹:۱۱، ۱۱:۸؛ ۱۱:۹؛ ۱۲:۱-۱۱:۸؛ و نیز ۱:۷.

c - تکرار کلمات بوسه و بوسیدن حالت تفضیلی دارد (یعنی «با بهترین بوسه هایش»).

d - وقتی کسی مخاطب قرار می گیرد، انتقال از سوم شخص به دوم شخص در زبان عبری متداول است؛ برای مثال، ر.ک ۴:۱، ۱۲. دختر درباره پسر با خود او سخن می گوید نه با شخص ثالث.

e - معنی تحت الفظی: «روغن».

f - نام، اشاره ای است به ذات شخص. در اینجا میان «شم» (نام)، و «شمین» (عطر)، و «شلومو» (سلیمان) و حتی «اورشلیم» بازی با کلمات مشاهده می شود.

g - دختران متأهل یا مجرد که به سن تکلیف رسیده اند و می توانند صاحب فرزند شوند اما هنوز بچه دار نشده اند. ر.ک ۴:۳-۲:۴؛ خروج ۸:۲؛ اش ۱:۷؛ مز ۱:۴؛ مز ۲:۶؛ مز ۳:۰. دختر کم و بیش ایشان را رقیب به حساب می آورد.

h - نام «پادشاه» در ۱:۶ و ۱:۷ برای اشاره به پسر محظوظ به کار رفته، و در ۱:۹ و ۱:۱۰ به سلیمان اطلاق شده است. دختر که در ۷: «دختر شاهزاده نامیده شده، هرگز «ملکه» خوانده نشده» (با اینکه این اصطلاح در ۹:۸-۶:۸ برای حرم‌سرای سلیمان به کار رفته) و «محبوبه» نیز نامیده نشده (در خود متن، نه در عناوین/متترجم)، بلکه «بیار» (مثالاً در ۱:۹) یا «عشق» (۲:۷)، «همسر» (۸:۴)، و «خواهر» (۴:۹) خوانده شده است.

i - این جمله حالت نقل قول تلویحی دارد که اغلب در این کتاب به جسم می خورد: ر.ک ۸:۱؛ ۱۵:۲؛ ۱۵:۳؛ ۳:۳؛ ۵:۶، ۶:۵، ۴:۸، ۴:۷، ۹:۸، ۱۰:۲. اما در ۱۴:۹ و ۹:۷ فرمولی نقل قولی را آغاز می کند. در اینجا، پسر است که سخن می گوید و دختر در بیت بعدی پاسخ می دهد. افعالی که در اینجا از سوی عاشقان به کار رفته، جزو واژگان عهد می باشد (ر.ک مقدمه: ر.ک ۱:۵-۳:۲؛ مز ۵-۴:۳).

j - معنی تحت الفظی: «به یادآوریم»؛ یا با معنی دیگری از همین فعل: «استنشاق کردن». با اصلاح کردن فعل عبری، می توان این چیز ترجمه کرد: «مست شویم با...» (ر.ک ۱:۵ و نیز ۲:۱؛ ۴:۲؛ ۱۰:۷).

<p>^۱ ای دختران اورشلیم، من سیاه^k، اما دلربا هستم، همچون خیمه های قیدار، همچون پرده های سلما.^m</p> <p>^۲ به رنگ تیره ام ننگرید: مرا آفتاب سوزانده است.</p> <p>^۳ پسران مادرمⁿ بر من خشم گرفتند^۰، مرا نگهبان تاکستانها ساختند؛ اما تاکستان خودم را نگهبانی نکردم.^p</p> <p>^۴ ای محبوب جانم^q به من بگو که گله ات را برای چرا به کجا می بردی، به وقت ظهر، آن را کجا می خوابانی، تا نزد گله های یارانت همچون آواره^r نباشم.</p> <p>^۵ ای زیباترین در میان زنان، اگر نمی دانی، به دنبال رد پای گله بیرون رو و بزغاله هایت را نزدیک خیمه های چویانان بچران.^s</p>	اش:۷:۲ ۱۱:۵:۳ ۱۶:۸:۵ ۴:۸ ۸:۸ ۴-۱:۳ پید:۱۶:۳۷ یو:۱:۲۰ و ادامه:۲۲:۳۱
<p>^۶ ای عشق من، تو را تشییه می کنم به مادیانی در میان ارابه های فرعون.^t</p>	اش:۹:۱۳:۶۳ پسر حک:۹:۱۹

- k-منتظر «آفتاب» سوخته است، نه «از نسل سیاه»؛ ر. ک به توصیفی که در آیه ۶ آمده است.
- 1- از تمسخرهای رقیبان خویش می ترسد (ر. ک: ۳:۱) که طبق معیارهای زیبایی، پوستی سفید اشخاص بیکار را دارند، برخلاف این دختر که پوستش در اثر کار کردن در هوای آزاد، سوخته است.
- m- این دو اصطلاح (خیمه های قیدار و پرده های سلما) به تضاد میان «سیاهی-زیبایی» دلالت دارند.
- n- کلمه «مادر» در ۳:۱۱، ۶:۹ و ۲:۵، نکرار شده است.
- o- در عبری همانند فارسی، کلمه «افروختن» به معنی «تحریک کردن» نیز می باشد. در این معنا، این آیه را می توان این چنین ترجمه کرد: «پسران مادرم رنگ مرآ تیره ساخته اند.» (این یادداشت پیشنهاد میشل کوپیرس است/م.)
- p- انتقال از معنای واقعی به معنای نمادین که در آن، تاکستان معروف دختر محبوه است (ر. ک: ۱:۱۳؛ ۲:۱۵؛ ۸:۱۱؛ ۷:۱۳؛ ۲:۱۵؛ ۸:۱۱). دختر همچنین تشییه شده است به باغ (۲:۴)، به گل (۲:۲-۱)، به حیوان (۱:۱؛ ۹:۹)، به چشم (۴:۱)، به شهر (۶:۴)، به کوکب (۱۰:۶). در اینجا مجال آن نیست که به تصاویر مربوط به جزئیات بدنش اشاره کنیم. ر. ک مز اش: ۱:۵؛ ۸:۳؛ ۱۲:۸.
- q- معنی تحت لفظی: «جانم».
- r- این کلمه به زنی اشاره دارد که خود را می پوشاند (برای پنهان ساختن خود، یا به نشانه روسی بودن) یا «ول می گردد» (طبق بعضی نسخه ها).
- s- نقل قول تلویحی، از زبان دخته، از سخنان نوعی دسته سرایندگان که در اینجا متشكل از سایر چویانان است (۱:۷)، و جاهایی دیگر متشكل است از مادر (۲:۱۵)، برادران (۸:۸-۹)، یا دختران دیگر (۱:۶) غالباً طعنه امیز است، جز ظاهراً در ۵:۱ و احتیلاً در ۷:۱).
- t- اصطلاحی است نوعی برای اشاره به ارابه یا کالسکه های مجلل، مانند کلمات قیدار و سلما در ۱:۵. ر. ک ۱-پاد ۰:۱۰-۲۹.

زک:۱۰:۱
۱۳:۵
۵:۷:۴:۴
۱۰-۸:۵
۱۴:۸:۱
۲-۱:۲۴:۱
۷:۴:۱۴:۲
۷:۷:۹:۶:۹:۵
۱۲:۵:۱:۴

۱۰ گونه هایت در میان زیور آلات چه زیبا است،
و گردنست در میان ردیف های گردنبندها!
۱۱ برایت گردنبندهای طلا
با نوکهای نقره ای خواهیم ساخت.

دختر ۱۲ چون پادشاه بر تخت خود می نشیند^{۱۱}
سنبل^۷ من رایحه خود را می دهد.
۱۳ محبوب^W من برایم کیسه ای مر است
که در میان سینه هایم می آرمد^X,
۱۴ محبوب من برایم خوش ای از شکوفه های حناست
در میان تاکستان های عین جدی^Y.

پسر

۱۵ تو چه زیبا هستی، ای محبوب من، چه زیبا هستی!
چشمانست کبوتر است.

دختر ۱۶ تو چه زیبا هستی، ای محبوب من،
به راستی دلربائی^Z.
بستر ما سبز است؛
۱۷ نیرهای خانه ما از سرو است
و سقف ما از صنوبر^a.

۱۱- این اصطلاح که ممکن است اشاره ای باشد به تختی که میز ناهار را احاطه می کند، در اینجا به معنی باغ ۱۲:۴-۱۴:۲ است که نماد «دختر» می باشد و «پسر» یعنی پادشاه مذکور در ۴:۱ که در اثر عطر او جذب شده به آنجا می رود.

۷- گیاهی خوشبو که اصلش از هندوستان بود و برای جذبه جنسی در مراسم عبادتی حاصلخیزی به کار می رفته است. عطرها نمادهای جذبه پسر (مر ۱۳:۱؛ ۱۳:۵؛ ۱۴:۱؛ ۱۳:۵؛ بلسان ۱۳:۵؛ عطر ۱۳:۵) و دختر است (مر ۱۴:۴؛ ۱۴:۵؛ ۱:۵؛ ۵:۱؛ ۶:۴؛ حنا ۱۳:۴؛ شاید ۱۲:۷؛ بلسان ۱۴:۱؛ ۱۰:۵؛ ۱:۵؛ ۲:۸؛ عطر ۲:۸؛ در اینجا سنبل؛ وزعفران و نی و دارچین و عود در ۱:۴:۴؛ کندر ۱:۴:۴؛ شاید ۶:۴ و همچین عسل ۱۱:۴؛ ۱:۵)؛ در ترجمه های مختلف، کندر و مر در ۶:۳ می تواند به هر دو نسبت داده شود.

۷-W- نخستین کاربرد این کلمه که در کتعان به خدای حاصلخیزی اشاره می کرد، خدایی که هر ساله می مرد و در اثر عشق محبوبش به زندگی باز می گشت. ر.ک ۱:۴ توضیح h.

۷-X- اشاره به رسمی است که طبق آن کیسه ای از عطر به گردن می آویختند. اما در اثر ابهامی عمدی، فاعل آن می تواند «محبوب من» باشد. مر حواس را تحریک می کند (امت ۱۷:۷) و به مراسم عبادتی حاصلخیزی مربوط می شد، اما در همین عتیق معنایی عبادتی ندارد جز برای تهیه روغن مسح (خروج ۲۳:۳۰)؛ به این ماده اغلب در اشعار تغزیلی غیر مذهبی مصری اشاره شده است.

۷-Y- بوی نافذ حنا، در کتعان اشکار سازنده نزدیک شدن الهه عشق بود. گلهای خوش ای شکل آن برای زینت زنان به کار می رفت. حنا و نیز تاک در واحه ای از بیهودا می رویدند به نام عین جدی که به شکل محوطه ای دایره وار و شیب دار در غرب دریای مرده بود، و برای ماده بزها قابل دسترسی بود. عین جدی به معنی «چشمی بزغاله» می باشد (۱-۲:۲۴-سزو).

۷-Z- این دو صفت (زیبایی و جذابیت) که در اینجا به پسر و بعداً در ۷:۷ به دختر نسبت داده شده، در کتعان صفات بعضی از خدایان بود.

۷-a- می شد ترجمه کرد: «از چوب ارز است... از چوب سرو». اما این ملاقات به احتمال بیشتر در طبیعت صورت گرفته تا در یک خانه: ر.ک ۳:۲.

اش ۲-۱:۳۵

۲

^a من نرگس «شارون» هستم،
سوسن دره ها.

پسر ۱-پاد ۱۹:۷، ۲۰:۶
هو ۱۴:۶
مت ۲۸:۶

^c چون سوسنی در میان خارها،
همچنان است محبوب من در میان دختران.

بول ۱۲:۱ دختر

^d چون درخت سیبی در میان درختان جنگل،
همچنان است محبوب من در میان پسران.

با شادمانی در سایه اش نشسته ام،
و میوه اش به کام من شیرین است.

۱۰:۷:۱۶:۵

^e او مرا به میخانه آورد،

و علم او بر من، «عشق» است.

اش ۱۶:۷
ار ۱۸:۷

^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z

مرا با شیرینی های کشمکش تقویت دهد،

مرا با سیب تازه کنید،

چرا که من بیمار عشقم.

۸:۵

^۱ بازوی چپ او زیر سر من است

۳:۸

و [بازوی] راست او مرا در آغوش می گیرد.

(پسر؟) ۹-۵:۵:۴:۸:۵:۳

^۱ دختران اورشلیم، شما را سوگند می دهم،

به غزالها یا به آهوان دشتها:

عشق را برمینگیز ایند یا بیدار نکنید

پیش از آنکه خود بخواهد!

b- در مورد تعیین ماهیت این گلهای تردیدهایی هست؛ اولی ممکن است نرگس یا زعفران باشد و دومی، یعنی سوسن یا شقابی نعمان، طبق ۱۳:۵ سرخ است که نمی تواند اشاره ای به سوسن باشد، مگر اینکه تأکید بیشتر بر روی عطرش باشد تا بر رنگ آن؛ اما نوعی سوسن سرخ وجود دارد. «شارون» دشت ساحل بزرگی است در جنوب کارمل.

c- ر. ک ۳:۱-۵: د- در عبری (مانند فارسی/m)، کلمه پسر می تواند هم به معنای کلی پسر اشاره داشته باشد و هم به پسر در معنای فرزند نزینه.

همانطور که این «دختر» در میان سایرین متفاوت بود، این «پسر» نیز همچون درخت سیبی است در میان درختان بی بو و بدون میوه خوارا کی. سیب ۵:۲-۷:۶ هم خوارا ک است، هم مرهم و هم مقوی قوّه باه. ر. ک ۵:۵

e- این میخانه که علم یا نشان آن «عشق» است، فروشگاه مشروبات نیست، بلکه مکانی است که آنها را از یکدیگر می شوند (ر. ک ۱:۴)، و شراب نماد لذت هاست (۱:۵-۲:۱)، اما عشق از آن سبقت جسته است (۱:۱-۴:۲).

f- شیرینیها که به احتمال قوی کشمکش فشرده می باشد، به سیبی که مقوی قوّه باه بود، می پیوندد (ر. ک ۲:۳)، این شیرینیها که طبق هو ۳:۱ به الهه حاصلخیزی تقدیم می شد، در اینجا برای دختری محفوظ داشته شده که در او نمامی عشق «محبوب» خلاصه می شود. تصویر تلویحی خدمتکاران، تصویر میخانه را ادامه می دهد.

g- کلمه عشق بدون صفت ملکی، اصطلاحی است که «پسر» برای اشاره به آن کس که دوستش دارد، به کار می برد (ر. ک ۷:۷-۷:۸).

h- در اینجا نخستین شعر به پایان می رسد که در آن، پس از مقدمه ای که رابطه میان «دختر» و «پسر» را خلاصه می کند، «دختر» برای سایر دخترها بیان می دارد که چگونه محبوب خود را ملاقات کرده و با او قرار دیدار گذاشته و چگونه گفت و

گویی مبنی بر تحسین متقابل به دنبال آن رخ داده (که می تواند خواه واقعی باشد، خواه از سوی او نقل قول شده باشد) که با در آغوش کرفتن یکدیگر به پایان رسیده است.

۲:۵

محبوب خود را می شنوم
دختر^۱ صدای محبوب خود را می شنوم!
اینک اوست که می آید،
جستان بر کوهساران،
و خیزان بر تپه ها!
^۹ محبوب من به غزال می ماند
یا به آهوی جوان.
اینک اوست که پشت دیوار ما ایستاده،
از پنجره ها می نگرد،
واز میان پرچین نگاه می کند!
^{۱۰} محبوب من سخن آغاز کرده به من گفت:
«ای محبوب من برخیز
و ای زیبای من بیا.
^{۱۱} زیرا اینک زمستان گذشته؛
باران باز ایستاده و رفته است،
^{۱۲} گلها بر زمین ظاهر شده،
هنگام ترانه ها فرا رسیده است،
و آواز قمری در ولایت ما به گوش می رسد!
^{۱۳} درخت انجیر میوه های کال خود را رویانده
و تاکها گل داده، عطر خود را افشنده اند.
ای محبوب من برخیز،
ای زیبای من بیا.
^{۱۴} ای کبوتر من در شکافهای صخره
و در خلوت گاههای دور از دسترس.
چهره خود را به من بنما
و آوای خود را به من بشنوان؛
زیرا که آوایت دلپذیر است
و چهره ات دلربا!»

^۱- در اینجا صحنه عوض می شود: «دختر» تنها در خانه خود است.^j- «پسر» به خانه «دختر» آزادانه دسترسی ندارد، اما از دختر می خواهد که بیرون از خانه به او بپیوندد.^k- قمری در فصل زمستان از فلسطین مهاجرت می کند و در اوایل بهار بازمی گردد و با وفاداری «زمان آمدن خود را نگاه

<p>^{۱۵} روباهان را برای ما بگیرید، روباها کوچک که تاکستانها را ویران می‌کنند، زیرا تاکهای ما گل آورده است!^۱</p> <p>^{۱۶} محبوب از آن من است و من از آن او، او که در میان سوسنها می‌چراند.^m</p> <p>^{۱۷} پیش از آنکه روز بدمد و سایه‌ها بگریزندⁿ، برگرد!^۰ ای محبوب من، مانند غزال باش، یا مانند آهوی جوان بر کوهساران «باتر».^p</p>	<p>(مادر) حرق: ۴:۱۳؛ نیج: ۳:۵؛ لوکس: ۱:۱۳</p> <p>دختر ۲۵-۴:۲ هو: ۳:۶؛ ۲:۱۱-۷ هو: ۶:۴</p> <p>۱۴:۸</p>
---	--

اورا که قلبم دوست می‌دارد جسته ام
دختر ^۳ ^۱ بر بستر خود، شب هنگام،
کسی را که جانم دوست می‌دارد جستم؛
اورا جسم ولی نیافتم!^q

^۲ پس برخاسته
در شهر خواهم گشت،
در کوچه‌ها و در میدان‌ها،
اورا که جانم دوست می‌دارد خواهم جست؛
اورا جسم ولی نیافتم!

۷:۱ اش: ۱:۶۵؛
ار: ۱:۳:۲؛
هو: ۶:۵؛
امث: ۱:۹؛
مت: ۷:۷

می‌دارد» (ار: ۸:۷).

۱- دختر پس از نقل قول مستقیم از سخنان پسر (۱۰:۲-۱۴)، تلویحًا (ر. ک ۴:۱) واکنش آنانی را که مراقبش می‌باشند نقل می‌کند، یعنی برادران (۱:۶-۸:۸) یا بهتر است مادر را که برادران را به تعقیب عاشق می‌فرستد. در اینجا در عربی بازی با کلمات مشاهده می‌شود: ریشه «روبا» به معنی «کندن سوراخها» است، و ریشه «ویران ساختن» با ریشه «باردار بودن یکی است (۵:۸). می‌توان مشاهده کرد که این امر چه معنایی می‌دهد: تاک می‌تواند نماد دختر باشد (۱:۶).
m- معنای این فعل عمدهً گذاشته شده: آن می‌تواند هم «جراندن» معنی دهد (۷:۱) و هم «جزریدن» (۴:۵). همین اصطلاح در ۳:۶ نیز برای «پسر» به کار رفته و در ۵:۴ برای یچه آهوان! همچینین ر. ک ۲:۶ در ۱:۲ «دختر» یک سوسن است.

n- پسر صحیح خیلی زود آمده است (۱۰:۲).
۰- پاسخ دختر به محبوبش پس از سخنان مادر در ۱۵:۲ مبهم است. فعل «برگرد» می‌تواند معنای «رفتن» یا «بازآمدن» را داشته باشد. دختر در حضور والدینش ظاهرا باید به محبوبش بگوید که برود، اما او باید بفهمد که دختر منتظر اوست. دختر با او قرار می‌گذارد بدون اینکه دیگران بفهمند.

p- محل کوههای باتر نامشخص است. کلمه «باتر» از ریشه «دونیم کردن»، یا «تقسیم کردن»، یا « جدا کردن» می‌آید (ر. ک ۱۵:۰-۱۰:۱۹-۱۸:۳۴)؛ طبق تفسیر ربی‌ها، این اشاره‌ای است به عهد با ابراهیم. اگر کوههای باتر را «کوههای جدایی» معنی کنیم، نتیجه می‌گیریم که پسر به کوههایی می‌گریزد که آنان را از هم جدا می‌سازد، یا شاید هم منظور کوههای جدا شده سینه دختر است که پسر را به بازگشت به آنها فرا می‌خواند: ر. ک مفهوم متوازنی در ۶:۴. - در اینجا با اشاره به یک جدایی و یک قرار دیدار، شعر دوم خاتمه می‌یابد.

q- شب همان روز، «دختر» طبق قرار دیدار ۱۷:۲ منتظر اوست. این یا یک خواب است یا یک خیال. مانند ۱:۴، واژگان عهد

^۳ نگهبانان به من برخوردن،
آنان که در شهر می‌گردند.
«آیا اورا که جانم دوست می‌دارد دیده اید؟»
^۴ هنوز از آنان نگذشته بودم
که او را که جانم دوست می‌دارد یافتم؛
او را گرفته رهایش نخواهم کرد
تا او را به خانه مادرم داخل سازم
و به اتفاق آن کس که مرا زاده است.^۵

پیدا: ۲۴:۲
۶۷:۲۴:۲
۵، ۲:۸:۹:۶

^۵ ای دختران اورشلیم، شما را سوگند می‌دهم
به غزالها یا به آهوان دشتها:
عشق را برمینگیرانید یا بیدار نکنید
پیش از آنکه خود بخواهد!

:۵:۸:۱۰:۶
مکا: ۶:۱۲

(دختران عاشق)^۶ این کیست که از صحراء بر می‌آید
همچون ستونی از دود^۷،
با بوی مرّ و کندر
و همه عطربات تاجران!^۸

۱- پاد: ۱۰:۱۵:۱
حقيق: ۱۷:۱
۷:۱۳:۲
۸:۱۳:۳
نام: ۱۶:۳
۲۰:۱۳

دختر ^۷ اینک تخت روان سلیمان است،
که شصت شجاع آن را احاطه می‌کنند
از میان شجاعان اسرائیل،
^۸ همگی به شمشیر مجهزند
و در جنگ کار آزموده،

بار دیگر به کار رفته است.

۲- رفتار «دختر» یادآور الهه بتیرستان است که به عالم مردگان نزول می‌کند تا محبوب خود را از آنجا باز آورد. این عمل اینک در اینجا با تعبیر ذکر شده تا بیان شود که تا چه حد او را دوست می‌دارد، زیرا برای یافتن او تردیدی به دل راه نمی‌دهد که حیثیت خود را به خطر بیندازد، همانطور که در بخش متوازی آن در ۷:۵ خواهیم دید (ر. ک ۷:۱).

۳- اختیالاً منتظر این است که او را به خانه خود ببرد تا با او ازدواج کند.
۴- ممکن است سرود بسیار کهن عروسی باشد برای ازدواج سلیمان با شاهزاده خانی که از میان صحراء در یک تخت روان که سلیمان برایش فرستاده بود، می‌رسد. این اکنون از سوی «دختر» به محبوب خود که پادشاهش می‌باشد (۴:۱)، نسبت داده شده، و درباره او خواهیم دید (۱۲-۱۱:۸) که برتر از سلیمان است، همانطور که دختر نیز برتر از تمام حرمسرا می‌باشد (۱۱-۸:۶).

۵- معنی تحت اللفظی: «گرد تجارتی»، که مربوط به کالاهای غیر بومی و کمیاب می‌گردد (مانند ادویه چات در اروپا در قرون گذشته). در واقع، در سرود عروسی، تصور بر این است این گرد از خارج آمده است. به علاوه، در ۱۴:۴ اکثر عطربات منشا

هر یک شمشیرش به کمر
به سبب ترس شباهه.^۷
^{۸-۱۴:۶}
مز:۹:۱

^۹ سلیمان پادشاه برای خود کوشکی^w ساخته است
از چوبهای لبنان؛
^{۱۰} ستونهایش را از نقره ساخته است،
سقفش را از طلا،
تختش را از ارغوان،
و درونش به محبت دختران اورشلیم آراسته است،
^{۱۱} ای دختران اورشلیم،
بیرون آید و سلیمان پادشاه را بینید،
با تاجی که مادرش بر سر او گذارد
در روز عروسی اش،
در روز شادمانی دلش.^x

^۱ تو چه زیبا هستی محبوب من، چه زیبا هستی!^y
چشمانت کبوترانند در پشت حجابت.^z
^۲ موهایت همچون گله بزها^a است
که از کوههای جلعاد^b پایین می‌آیند.
^{۳-۴:۲۱:۳۱}
^{۵:۶}
^{۶:۶}
^{۷-۱۰:۳۲:۱}
^۸ دندانهایت چون گله میشهای پشم بریده
که از شستشو بر می‌آیند.
همگی دو قولها دارند
واز آنها هیچ یک نازا نیست.^c

۱۵:۱ پسر

۴

خارجی دارند.

- ۷- مظنوی یا نامنی راهها خاصه در شب می‌باشد، یا اشاره به بازگشت یکی از خدایان از هر اس عالم مردگان است (ر. ک ۶:۸)،
یا وحشت از ارواح پلید در طول شب عروسی است مانند طو ۷:۳-۸. هر سه چیز ممکن است در هم آمیخته باشد.
۸- معنی این کلمه زیاد روش نیست ولی با توجه به متن احتمالاً منظور محل زیبائی است که پادشاه ساخته تا «در روز عروسی اش» در آنجا از دختر جوان پذیرایی کند.
۹- دل بیشتر به مرکز قطعی تمام وجود اشاره دارد تا به زندگی عاطفی و احساسی.
۱۰- پسر «شهرزاده خانم» خود را برای ازدواج ملاقات می‌کند و آواز تحسین سر می‌دهد (رسم مربوط به مراسم عروسی که تا پایان قرن نوزدهم هنوز در متداول بود). همچنین ر. ک ۶:۴-۷:۱۰-۱۱، و مدرج «پسر» از سوی «دختر»، ۵:۵-۱۰:۱۶. گفت و گویی موجود در ۱:۲-۳:۲ راه را برای چینن ستیشهای آماده کرده بود.
۱۱- عروس را با حجاب نزد شوهر می‌آورند: پید ۲:۲۴-۶:۵. این امر اشتباه یعقوب را توضیح می‌دهد: پید ۲۸:۲۳-۲۵. عروس در جمله زفاف حجاب خود را بر می‌دارد.
۱۲- بزهای این سرزمین سیاهند. ر. ک ۵:۱ که در آن «خیمه‌های قیدار» از پشم بزو سیاه هستند (این تصویر هم به این دلیل ارائه شده است).
۱۳- در شرق رود اردن در نزدیکی رود یبوق.
۱۴- تصویر ارائه شده منسجم نیست: ابتدا درباره میشهای سخن گفته می‌شود تا به سفیدی دندانها اشاره شود؛ سپس فقط به تولید

لیانت چون ریسمانی قرمز^۳
و دهانت^d دربا است.
گونه ات در پس حجابت
چون تکه انار^e است

گردنست مانند برج داود است،
که برای غنائم^f بنا شده است؛
هزار سپر در آنجا آویخته شده،
تمام سپرهای شجاعان^g.

دو سینه ات همچون دو بچه آهوست،
دوقلوهای یک غزال،
که در میان سوستها می چرند
پیش از آنکه روز بدمد

و سایه ها بگریزند،
من به کوهسار مر خواهم رفت
و به پشتنه کندر^h.

تو تماماً زیبایی، ای محبوب من،^۷
و در تو هیچ نقصی نیست.
با من، ای عروس من، از لیبان،^۸
با من از لیبان بیا،

قله «آمانه» را ترک کن،
قله «شیری» و «حرمون» را،
غارهای شیران و کوههای پلنگان را!ⁱ

مثل آنها بذل توجه می شود که همیشه بصورت توأمان می باشد تا به منظم بودن دندانها به تصویر کشیده شود.

d- این اصطلاح بر ریشه «سخن گفتن» بنا شده است. ر. ک ۱۱:۴

e- انار که در اینجا تکه ای از آن برای توصیف گونه به کار رفته، در ۷:۶ برای همین منظور مورد استفاده قرار خواهد گرفت. در ۱۳:۴ و ۱۲:۸ و ۱۱:۶ به عنوان نماد سینه به کار رفته است.

f- در عربی: «تلپیوت». این کلمه می تواند نام مکان نامعلومی باشد، مانند «برج داود». این اسمی ممکن است برای بازی با کلمات به کار رفته باشند: «داود» و «محبوب» در عربی دارای همان حروف می باشند؛ «تلپیوت» تداعی کننده «تل» پشتۀ مصنوعی می باشد، کلمه ای که می تواند به زبان بابلی به سینه نیز اشاره داشته باشد. بعضی این را اصطلاحی در معماری می پنداشند که برای توصیف ردیف های سنگی به کار می رفته است. از این مکانها یادی بر جای نمانده است. این نامها به علت مفاهیم تلویضی شان انتخاب شده اند.

g- گردنبندی از سکه های بول یا فلز که به چیده شدن سپرها در یک خط به دور بخش فوقانی برج در زمان صلح تشبيه شده است.

h- آیا در اینجا توازی به کار رفته است، یا اینکه دو کوه نماد سینه های عطرآگین می باشد (ر. ک ۱۷:۲)؟ بعضی ها «مر» را به «موریا» تزدیک می سازند (پید ۲:۲-۲:۲-توا ۱:۳).

i- در این آیه، در ترجمه های قدیمی، بجائی «خواهی آمد»، «بیا» آورده شده است. فعل «ترک کردن» در عربی می تواند «نگاه کردن نیز معنی دهد (اعد ۸:۲۳). - اینها کوههای واقع در شمال فلسطین می باشند که طبق یک شعر اسطوره ای کنعانی، یکی

- ^۹ تو دل مرا ربوده ای خواهر من ^۱ و همسر من،
تو دل مرا ربوده ای، تنها با یکی از نگاههایت،
تنها با یکی از حلقه های گردنبندت.^k
- ^{۱۰} چه زیباست عشق تو،
چه نیکوست عشق تو، نیکوتراز شراب،
و رایحه عطرهایت بیشتر از تمام بلسانها!
- ^{۱۱} لهایت عسل را می چکاند، ای عروس من،
زیر زبانت عسل و شیر است^۱،
و رایحه جامه هایت چون رایحه لبنان است.
- ^{۱۲} تو باغی بسته هستی، ای خواهر من و همسر من،
^m باغی بسته،
چشمها لاک و مهر شده.
- ^{۱۳} نهالهایت سُستانیⁿ است از درختان انار
با میوه های گوارا^۵،
حنا و سنبل،
^{۱۴} سنبل و زعفران،
نی و دارچین،
با تمام درختان کندر،
مر و عود
با تمامی بهترین بلسانها^p.

۵:۶

۲:۱

امث:۵

 خروج:۱:۳
 اش:۱:۵
 پید:۲:۷
 مز:۹:۴۵
 امث:۱۷:۷
 هو:۷:۱۴

امث:۵-۱۵

جاء:۸:۲

۱۴:۷:۱۶:۴

از خدایان الهه محبوب خود را دعوت کرد تا برای شکار به آنجا برود اما به هشدارهای او گوش فرآنداد و توسط یک حیوان وحشی کشته شد. در اینجا بر عکس، محبوب یار خود را می کند تا از همه اینها بگیریزد.

- استفاده از اصطلاح «خواهر» ممکن است در اثر تأثیر سنت مصری صورت گرفته باشد، یا به این سبب که این اصطلاح (و همچنین «برادر» و «یار») معنای «همسایه»، یا «دوست»، یا «محبوب» را می دهد، یا شاید هم یک رسم کهن حوریان بوده که در تاریخ ابراهیم نیز بازتاب یافته است (ر.ک پید ۱۳:۱۲) که طبق آن، همسر اگر از سوی شوهر به خواهری پذیرفته شود، موقعیت قضایی اش بالاتر می رود. ر.ک ۱:۸.

- احتمالاً اشاره ای است به رسم جادوگری (ر.ک چشم بد و طلس).

- منظور با اشاره به بوسه است (ر.ک ۲:۱؛ همچنین ۱:۵) یا به سخنرانیها (ر.ک مز ۱۹:۱۱؛ ۱۱:۱۱۹).

- m برعی نسخه خطی بجای «باغ»، کلمه «چشمبه» را آورده اند. ترجمه های قدیمی همان «باغ» را استنباط کرده اند. منظور تمکن شخصی است، یعنی اینکه آن دختر فقط متعلق به آن پسر است، یا اینکه هنوز به او تعلق ندارد. دختر در آیه ۱۵ به او پاسخ خواهد گفت.

- n در اصل عبری، کلمه «پَرְדִּישׁ» به کار رفته که از فارسی وارد این زبان شده است: در پید ۳-۲ به چشم نمی خورد.

- o شاید منظور اشاره به سینه هاست. «نهالها» می تواند یک بازی با کلمات باشد که به جهیزیه پدر به دخترش اشاره می کند (۱-پاد ۱۶:۹). «گوارا» نیز به هدیه ای که داماد به پدر زن می دهد (پید ۵۳:۲۴). تمامی این معاهیم قضایی جای خود را به تسليم دختر به محبوبش می دهد.

- p اکثر این گیاهان از سرزمینهای دور دست می آیند (ر.ک ۳:۶). در امث ۱۷:۷ برعی از این عطرها توسط زن روسيبي مصرف

۱۳، ۱۲:۲

۱۹:۲۶ پیدا

۱۳-۱۲:۱

۱۴:۷:۱۳:۴

^{۱۵} چشمء باغها،

چاه آب زنده

که از لبنان جاری می شود!

^{۱۶} برخیز ای باد شمال، و بیا ای باد جنوب،

بر باغ من بوز:

تا بلسانهای آن منتشر شود!

محبوب من به باغ خود داخل شود

واز میوه های گوارای آن بخورد!^{۱۹}

دختر

^۱ من به باغ خود در آمده ام،

ای خواهر من و همسر من،

مُر خود را با بلسان خویش چیده ام،

شانه عسل خود را با عسل خویش خورده ام،

شراب خود را با شیر خویش نوشیده ام.

پسر

گروه سرایندگان بخورید ای یاران،

بنوشید و از عشق سرمست شوید.^۸

من خواب بودم اما دلم بیدار است

(دختر) ^۲ من می خوابم، اما دلم بیدار است^t.

محبوب خود را می شنوم! او در می زنده!

برایم باز کن، ای خواهر من، ای یار من،

ای کبوتر من، ای کامله من؛

زیرا که سرم پر از شبتم است

و زلفهایم پر از قطرات شب.

(پسر)

^۳ جامه خود را کنده ام: چگونه آن را باز بپوشم؟

پایهای خود را شسته ام: چگونه آنها را چرکین سازم?^u

می شوند، در حالیکه در مز ۹:۴۵، جامه های داماد ملوکانه را عطرآگین می سازند. شاید اینها داروهای تقویت باه بوده است. در

نتیجه، عطر فقط برای زناکاری به کار نمی رود و زنی که عطر به کار برد لزوماً زندگی ناپاکی ندارد؛ زن روسيي نمایانگر

کاربرد بد از چیزهای خوب است. وانگهی، داماد واقعاً یک «پادشاه» است (ر. ک ۴:۱).

q- اکنون دختر پاسخ می گوید با این اميد که عطرهایش برای پسر بخش شود و او باید تا از وجود او لذت ببرد.

r- پسر می آید و از وجود دختر تمتع می برد.

۸- سومین شعر در اینجا به پایان می رسد؛ این بخش چیزی جز یک خواب (یا یک خیال پردازی) بیش نبود (ر. ک ۲:۵) که به

دختر وقتی بیهوده منتظر آمدن پسر به محل ملاقات بود (ر. ک ۱۷:۲) به او دست داده بود (ر. ک ۱:۳). در پایان خواب، او

آواز گروه سرایندگان را می شنود که سرانجام نسبت به وصال ایشان مساعد شده اند (ر. ک ۸:۱)، و برای یک بار هم که

^۴ محبوبم دست خود را از دریچه پیش آورد^v،
واحشایم^w به سبب او لرزید.
^۵ من برخاستم تا برای محبوبم بگشایم،
و بر روی دسته های قفل،
از دستانم مر چکید
واز انگشتانم مر مایع^x.
^۶ من [در را] برای محبوبم گشودم،
اما محبوبم، رفته، ناپدید شده بود!
چون او سخن می گفت، جان من به در می آمد^y
او را جسم و نیافتم،
اورا صدا زدم و او را پاسخ نگفت!
^۷ نگهبانان مرا یافتند،
آنان که در شهر می گردند:
آنان مرا زدند، مجروح ساختند،
نگهبانان باروها ردایم را از من برکنند^z.
^۸ ای دختران اورشلیم، شما را سوگند می دهم:
به او چه بیان خواهید کرد?
اینکه من بیمار عشقم.

۱:۳ و ادامه

۷:۲

۷:۱

۵:۲

۱۳:۱ ^{گروه سرایندگان}^۹ محبوب من چه چیز بیش از دیگری دارد؟
ای زیباترین در میان زنان؟
۱۵:۱ محبوب تو چه چیزی بیش از دیگران دارد
که ما را این چنین سوگند می دهی؟^a

- شده، اصطلاح مخصوص «یار» را بصورت جمع برای هر دو به کار می بردند (ر.ک ۹:۱)؛ ر.ک توضیح مربوط ۴:۱.
- t- ر.ک ۳:۱ «بر پستر خود، شب هنگام...» این آیه نزد راهیان و پدران کلیسا اهمیت بسزایی داشت.
- u- بیانی حاکی از شرم یا شاید خشم از اینکه پسر اینقدر دیر کرده است، و شاید هم منتظر گذاشتن او از روی عشه گری. اما عشق دختر نیرومندتر است و وقتی پسر دور می شود، دختر به دنبال او می دود.
- v- شاید پسر می کوشیده قفل درونی را با گذراندن انگشتانش از سوراخ در باز کند.
- w- احشای شکم جایگاه احساسات است و آن را غالباً جایگاه جان نیز به حساب می آورند (ر.ک توضیحات ۷:۱).
- x- برای آنکه قفل را بدون سر و صدا باز کند.
- y- این می تواند دو معنی داشته باشد؛ یکی اینکه «بیرون می روم تا پسر را ملاقات کنم»، و دیگر اینکه «بی حال شدم زیرا پسر رفته است».

دختر ^{۱۰} محبوب من درخشنده و لعل گون است،
در میان ده هزار متمایز می شود.^b

۱۱ سرش از طلای ناب و خالص است،
زلفهایش [خوشهای] نخل است،
سیاه همچون کلاع.^c

۱۲ چشمانش چون کبوتران است در کنار آبهای روان
استحمام کنان در شیر
آرمیده در کناره نهر.^d

۱۳ گونه هایش همچون باغچه های بلسان است،
بیشه هایی عطراگین.^e

۱۴ بازو انش حلقه های طلائی ^f است
که زبرجد بر آنها نشانده شده باشد.
شکمش تکه ای است از عاج
پوشیده از یاقوت کبود.

۱۵ ساقهایش ستونهای مرمر سفید است
که بر روی پایه های طلای ناب قرار گرفته باشد.

۱۶ چهره اش چون لبنان است،
مشخص چون درختان سدر.^g

۱۷ کام او چیزی نیست جز شیرینی،
و همه چیز در او لذت هاست!
این چنین است محبوب من، و این چنین است یار من،
ای دختران اورشلیم.

Z- دختر این ردا را پوشید تا بتواند سرعت از بستر برخاسته، بیرون برود. با او همچون دختری بدمنش رفتار کردند. عمل نگهبانان خشن تر از عملی است که در خواب داشتند. از تن بدر کردن جامه یادآور ماجراهی آن الهه بت پرستان است که می بایست در هر دروازه عالم مردگان جامه ای را بر جای می گذاشت.

a- این سوال قطعاً طعنه آمیز است.

b- «دختر» برای آنکه نشان دهد که «پسر» از هر چیز دیگری برتر است، از جمله خدای کتعانیها، عناصر اسطوره ای به او نسبت می دهد و در عین حال برای توصیف او، اشاراتی به «معبد» و دادوه به کار می برد. «پسر» به یک تندیس الهی می ماند.

c- میوه های خوشه ای برخی از درختان نخل، سیاه می باشند.

d- «کبوتر» با پرهایی با رنگهای متنوع، مظہر عنیبه چشم است در کنار آب (اشک) که در آن شیر (مظہر سفیدی چشم) جاری

گروه
سرایندگان ۶

کجا رفته است محبوب تو،
ای زیباترین در میان زنان؟

به کدامین سوره سپرده محبوب تو
که با تو او را جستجو کنیم؟

۱:۳

۱۶-۱۲:۴ دختر

۱۳:۵

محبوب من به باغ خود فرود شده است،
به باعچه های بسان،
برای چرا در باعها
برای چیدن سوسنها.

من از آن محبوب خود هستم و محبوب از آن من است،
او که در میان سوسنها در چرا است.^۱

تو زیبایی، ای یار من

^۴ تو زیبایی، ای یار من، همچون «ترصه»^f،

دلربا بسان اورشلیم،

پرهیبت^۵ همچون لشکرها.

۴:۲

۹:۴

چشمان خود را از برابر من برگردان،
زیرا مرا پریشان می سازد!

۹:۴

گیسوان تو بسان گله ای از بزهای ماده است
که از جلعاد فرود می آید.

۱:۴

^۶ دندانهایت گله ای از میشهاست

که از شستشو برمی آیند؛

همگی دوقلوهایی دارند

و از آنها هیچ یک نازا نیست.

۲:۴

است.

^e- اشاره به ریش عطرآگین است. اما این تصویر در ۲:۶ برای «دختر» به کار خواهد رفت.

^f- این «حلقه های طلائی» النگوهای احتمالاً به شکل دستبند هستند که پادشاه با آنها محبوب خود را می بندد.

^g- تشبیه «پسر» به «بلنان» (= «سفیدکوه») به این سبب نیست که او سفید موی است با بور، بلکه به این علت که از یک سو درخششده است و از سوی دیگر موهای پریشتی دارد.

^h- «دختر» عالی ترین باغ است.

ⁱ- در اینجا شعر چهارم به پایان می رسد، شعری که موضوع سومین شعر را همچون واقعیت پس از بیشی جویی خواب، از سر می گیرد.

^j- این قیاس بیان نمی دارد که این کتاب متعلق به دوره ای است که «ترصه» پایتخت بود (ر. ک ۱- یاد ۲۳-۲۴)، یا به دوره سلیمان (که طی آن شهرت این شهر بسیار زیاد شده بود، و شاید به همین دلیل بعداً پایتخت شد)؛ اما این مقایسه از یک سواز اشاره به سامره که سرنوشتی فلاکت بار بود می پرهیزد؛ و از سوی دیگر، با معنای ریشه ای کلمه یعنی «لذت بردن از» بازی می کند: این کلمه مترادف است با «لذت»؛ و انگهی در اعد ۳۳:۲۶ ترصه نام دختر است. «اورشلیم» نیز ممکن است

گونه ات در پس حجابت^۷
چون تکه انار است.
شصت ملکه^۸
و هشتاد مُتعه
و دختران جوان بیشمار هستند.^۹

[اما] کبوتر من، کامله من، یگانه است،
او یگانه مادر خویش است،
او مورد رُجحان^m زنی است که او را به دنیا آورد.
دخترانی که او را می بینند، خجسته اش می خوانند.ⁿ
ملکه ها و مُتعه ها نیز ستایشش می کنند.^۰

(دختران عاشق)^۱ «کیست آن دختری که همچون پگاه پدیدار^p می شود،

زیبا بمانند ماه،
درخششده همچون خورشید،
پر هیبت همچون لشکرها؟»^۲

۱ به باع درختان گرد و فرود آمده ام،
تا جوانه های تازه دره^۴ را ببینم
تا ببینم که آیا تاک جوانه زده
و درختان انار گل کرده است.

۱۳:۷

بخاطر نام نمادینش به کار رفته که متشکل است از «صلح و سلامتی» (ر. ک ۱:۱ = نام سلیمان؛ ۱:۷ = شولمنی؛ ۱:۸ = شولمنی) و فعل «برتاب کردن، تعلیم دادن»؛ در اینصورت، معنی آن خواهد بود: «آورنده صلح» یا «بیان کننده صلح». نام مادر یکی از پادشاهان در ۲-پاد ۳۳:۱۵ «یروشا» می باشد.

- «دختر» هم «زیبا» است و هم «پرهیبت»، نه مانند الهه جنگ و عشق، بلکه مانند این شهرهای سرزمین مقدس با نامهای نمادین.

۱- اگر در ۱۱:۳ به نظر می رسد که محبوب به سلیمان یکی انگاشته می شود، اینک و نیز در ۸:۱۱-۱۲، او برتر و بهتر از سلیمان است. این حرمسرا در مقایسه با ۱-پاد ۳:۱۱ اعادی محدود دارد؛ اما شاید با «شیوه شمارش افزاینده» سر و کار داریم که منظورش اشاره به تعدادی می باشد؛ بهر حال، کلمه «بیشمار» جبران تعداد مورد اشاره قبل را می کند. «دختران جوان» که در ۴-۳:۱ نسبت به پادشاه عشقی بچگانه داشتند، در اینجا یا جزو ملتزمین می باشند، یا بیشتر دخترانی هستند که منتظر نظر لطف فرمانروا می باشند (ر. ک استر ۲:۱۷-۱۲).

m- دختر، هم «خاص» و هم «درخششده» و هم مورد رجحان است، ر. ک ۶:۱۰.

n- منظور «دختران جوان» هستند، مانند ۱:۳ و ۲:۲. فعل بکار رفته همان فعل «خوشحال ها» است؛ ر. ک مثلاً ۳۱:۲۸.

۰- در اینجا فعلی که به کار رفته، همان است که در «هللوبیا» به کار رفته است. به این ترتیب، نه فقط مادرش او را می ستاید، بلکه این زنان حرمسرای مشهور که تخصصشان عشق بود نیز زیر لب به ستایش او می گشایند. آیاتی که به دنبال آن می آید،

(دختر) نمی دانم^r:

...
s ...

^۱ بازگرد، بازگرد، ای دختر «شولمی»^t
سرایندگان ^۷ بازگرد، بازگرد، تا به تو بنگریم!

پسر چرا دختر «شولمی» را می نگرید،
همچون در رقص دو گروهی^u?
^۲ چه زیباست پایهای تو در سندلها [یت]،
ای دختر شاهزاده!^v

بوشع ۲۶:۱۳
پید ۳:۳۲

انحنای پهلوایت همچون گردنبندهاست،
کار دست هنرمند.

^۳ نافت^w حوضی است گرد
که باده آمیخته به ادویه در آن کم نخواهد آمد.
شکمت توده گندم است
که سوسن احاطه اش کرده باشد.

^۴ دو سینه ات بسان دو آهوبند،
توأمان یک غزال.

۵:۴

نقل قولی تلویحی از گفتار ایشان.

p- دختر نه تنها برتر از ملکه‌ها بلکه همانند یک الهه توصیف می شود.
q- «دره» ترجمه کلمه عبری «تحال» و کلمه عربی «وادی» به معنی بستر رود است که جریان باران در آن به حرکت درمی آید و در فصل تابستان اغلب خشک است ولی در زمان طوفان و رگبار باران به صورت طغیان شدید درمی آید (ر.ک ۱-۴:۱۷-۲۱؛ ابوب ۶:۱۵؛ داور ۵:۲۱).

r- «نمی دانم» تحت النظری: جان من نمی داند یعنی خودم. طبق معنی این کلمه در سرتاسر کتاب غزل غزلها می توان «خودم را نمی شناسم» ترجمه کرد.

s- ترجمه کلمه به کلمه این آیه که تقریباً نامفهوم است، چنین می باشد: «من ندانسته ام، جانم مرا (معلوم نیست اشاره به پسر است یا دختر) اربه‌های قوم شریفم قرار داده است.» در متن عبری، برای «قوم شریفم» کلمه‌ای مشابه عینناداد به کار رفته است. متن ماسورتی آن را «عی-نادیب» ثبت کرده، چند ترجمه یونانی آن را «عینناداد» ثبت کرده‌اند، یا می توان آن را بصورت «ایینداداب» تصحیح کرد (۱-سمو ۷:۱؛ ۲-سمو ۳:۶). بهرحال نمی توان برای این آیه معنایی قائل شد که برای همه قابل پذیرش باشد. در اینجا چند ترجمه را نقل می کنیم: «نمی دانستم که خود مرا بر روی اربه‌های قوم شریفم خواهند گذاشت»؛ «نمی دانم، ولی عشق من (!) مرا بر روی اربه‌های قوم سوار کرده است، به عنوان رئیس»؛ «ناگهان خواسته من از من اربه‌ای برای قوم شریف بساخت» (Joùon)؛ «نمی دانستم... خواسته جانم مرا به میان اربه‌های قوم سخاوتمندم راند»؛ «نمی دانم...، اما عشق (!) مرا بر روی اربه‌های قوم انداخت، در مقام شاهزاده». دو مفسر یعنی Robert-Tournay چنین تفسیری ارائه می دهند: «به هرحال، (توصیه می بینند که خدا قویش را از اسارت نجات می بخشد و اربه‌های جنگی را به پیروزی می رساند، پیروزی که عصر آخر زمان را آغاز کند.»

t- از ریشه «سلام» (به معنی صلح) (ر.ک سلیمان. و یادداشت ۸:۱۰)؛ با ابیشک شونمی متفاوت است (۱-پاد ۳:۱).

^۵گردنست همچون برجی است از عاج^x.
 چشمانست حوضچه های «حشبون»^y است،
 در نزدیکی «دوازه بَت رَبِّیم»^z.
 بینی ات بسان برج لبنان است،
 که به سوی دمشق در کمین است.^a

^۶سرت بر روی تو همچون «کرمل»^b است
 و امواج سرت بمانند ارغوان^c می باشد،
 یک پادشاه به بافته های آن گرفتار شده است.

^۷چه زیبایی و چه جذبه ای داری،
 ای عشق^e، ای دختر لذت ها!
^۸قامت تو شبیه درخت نخل است^f،
 و سینه هایت شبیه خوشة ها.

^۹گفته ام: بر درخت نخل برخواهم آمد،
 توده میوه های آن را خواهم گرفت.
 آه! کاش که سینه هایت همچون خوشه های انگور باشد،
 رایحه نفست عطر سیبها،
^{۱۰}و کامت همچون شراب خوب^g...

امث:۵
۲:۲
۱:۵

- ^{۱۱}- این رقص عروسی که توسط دو گروه یا دو نفر اجرا می شد، تنها چیزی است که از رقص رزمی الهه بت پرستان باقی مانده است.
^۷- پسر تحسین جدیدی از یار خود به عمل می آورد (ر.ک ۴:۶-۹) که گاه او را بر اساس جغرافیای سرزمین مقدس توصیف می کند، و برای این کار از پا شروع کرده تا به سر ادامه می دهد.
^w- معنی این اصطلاح که بر اساس حق ۴:۱۶ ترجمه شده، نامشخص است. باید آن را کاربردی مؤذبانه دانست اشاره به زهار، آلت تناسلی، بخشی از بدن که می تواند بصورت یک هلال توصیف می شود و به همین صورت نیز در مجسمه های کوچک زنان عریان که در خاور نزدیک یافت شده، تصویر شده است.
^x- ر.ک ۳:۴. «برج عاج» نیز مکانی است ناشناس که قطعاً بخارط سفیدی که تداعی می کند جالب بوده است و شاید تضادی را با بخش تیره صورت ارائه می دهد، مانند تضاد میان پا و ساق پا در ۱۵:۵ (ر.ک ۱:۵).
^y- شهری در شرق رود اردن که در آنجا هنوز مخازن آب دیده می شود. این تصویر ممکن است از آن جهت آورده شده که در عبری همان کلمه هم برای چشم به کار می رود و هم برای چشم.
^z- معنای تحت الفظی: «دختر انبوه».
^a- این مبالغه بیانگر تناسب زیباست و نه برجستگی و بارز بودن چیزی. دمشق پایتخت آرامیان سوریه بود.
^b- پس از چشمان که به برگ های حبسون تشبیه شد، و بینی به برج لبنان تشبیه گردید، اینک «سر» به کرمل تشبیه شده است که به شکل سر است و تنها کوهی است مشرف به مدیترانه و نامش هم به تاکستان کوچک اشاره دارد (ر.ک ۱:۶) و هم به رنگ قرمز جگری (ر.ک دنباله ۷:۶).
^c- این رنگ قرمز یا بنفش، به سیاهی می ماند، و بیشتر به درخشندگی موها اطلاق می شود تا به رنگ آن.

۴:۱ دختر

^h ... او مستقیم بسوی محبوب من می‌رود،
بر روی لبنان و دندانها جاری است.ⁱ

من از آن محبوب خود هستم

^{۱۱} من از آن محبوب خود هستم،
و اشتیاق او بر من [روان است].^j

۱۶:۲ دختر
پیدا: ۱۶:۳
۷:۴

۱۲ بیا ای محبوب من،

به صحرای بیرون خواهیم رفت،
شب را در دهکده ها خواهیم گذراند.^k

۱۰:۲
۱۷:۲۲ مکا

^{۱۳} صبح زود به تاکستانها خواهیم رفت،
خواهیم دید که تاک جوانه می‌زند،^l

۱۱:۶

آبا گلها باز می‌شود،
آیا درختان انار گل می‌دهد؟^m

۲:۱

در آنجا عشق خود را به تو خواهیم داد.

^{۱۴} مهر گیاهها رایحه خود را می‌دهندⁿ
و تمامی میوه‌های گوارا بر دروازه‌های ما می‌باشد؛

۱۰:۲۶ لاؤ

۱۶، ۱۳:۴

تازه‌ها و کنه‌ها،
آنها را برای تو نگاه داشته‌ام، ای محبوب من.

۴

کاش برایم همچون برادر بودی

که سینه‌های مادرم را مکیده بودی!

۱۳:۷ امث

[آنگاه چون] تورا در بیرون ملاقات می‌کردم،

در آنوقشت می‌کشیدم^o،

و هیچ کس مرا تحقیر نمی‌کرد.

d- این موهای بافته مانند امواج هستند که پادشاه را بسته او را به دنبال خود می‌کشاند.
e- ر.ک ۷:۲

f- در عبری کلمه «تamar» به معنی درخت نخل است، اما این نام دختر نیز هست که اغلب تصویری می‌شود که زیبا است: ر.ک پیدا: ۶:۲-۲ سمو ۱:۱۳ و ۱:۱۴ و ۲۷:۱۴

g- در مورد بوسه (کام)، ر.ک ۱۱:۴ و ۱۳:۵ و ۱۶:۱ و ۱۳:۵:۱ در مورد شراب به عنوان نماد لذتی که نوازش با آن برابر و برتر شمرده شده است، ر.ک ۲:۱، ۴:۲، ۴:۳، ۱:۵، ۱۰:۴

h- می‌تواند اشاره داشته باشد به این که شراب به راحتی جریان می‌باید، یا به شرابی که به پسر محبوب اختصاص دارد، یا حتی به خاصیت تقویت باه در این شراب.

i- این دو مصع ب پنجمین شعر پایان می‌بخشد، شعری که اساساً در مدح دختر از سوی پسر تصنیف شده و صرفاً مربوط به زیبایی جسمانی دختر می‌باشد.

j- این کلمه را می‌توان «گلهای حنا» نیز ترجمه کرد (ر.ک ۱۴:۱). دختر مشتاق است که به همراه پسر به سفری برود که پیش از

^۲ تورا هدایت می کردم، تورا داخل خانه مادرم می بردم،

^{۴:۳} [و] تو مرا تعلیم می دادی؛

تورا از شرابی که آمیخته به ادویه می نوشانم،

از عصاره انارهایم.

^{۱:۵} ^۳ [بازوی] چپ او زیر سر من است

^{۱۳:۴} و [بازوی] راستش مرا در آگوش می فشارد.

^{۶:۲}

^۴ شما را سوگند می دهم (پسر؟)

^{۷:۲} ای دختران اورشلیم،

آه! بر مینگیزید، آه! بیدار مکنید عشق را

پیش از آنکه خود بخواهد!^{۱۱}

عشق مانند مرگ نیرومند است

گروه سرایندگان^۵ کیست آن [کسی] که از صحراء بر می آید،

که بر محبوب خود تکیه کرده است؟

^{۶:۳}

(دختر) در زیر درخت سیب تورا پیدا کردم^۰,

^{۳:۲} در آنجا، مادرت تورا بزاد،

در آنجا، آن که تورا به دنیا آورد، تورا بزاد.

^۶ مرا همچون مهر بر قلب خود بگذار،

همچون مهر بر روی بازویت^p:

زیرا «عشق» نیرومند است بسان «مرگ»

[و] هوای نفس، بی رحم بسان «شُوّل»^۹:

تب های آن تب های آتش است^r،

^{۱۸:۳۸}
پیدا
^{۱-۲}
ای
^{۸:۲۱}
ار
^{۲۴:۲۲}
حجی
^{۲۳:۲}

^{۱۵:۲۸}
اش
^{۱۴:۱۳}
هو
^{۵:۲}
حب

یک گردش معمولی باشد.

k- این تصاویر نه فقط شیوه‌ای است برای توصیف طبیعت، بلکه برای توصیف دختر نیز.

l- گیاهی است که به خاصیت تکثیر مشهور بود (پید ۱۶-۱۴:۳۰)، و ریشه فعل آن با ریشه «محبوب» و «نوازش» یکسان است. بوی آن در واقع نامطبوع است، اما بیشتر شکل میوه‌های آن و نیز نامش در ادامه تصاویر ۱۳:۷ مد نظر قرار دارد.

m- این افعال که در وجه شرطی است، منوط به شرط مذکور در ابتدای آیه می باشد. اگر دختر مجاز است در ملاعِ عام کاری انجام دهد که انجامش با بسیاری دیگر مجاز نیست، می توان نتیجه گرفت که او آرزو می کند که بتواند خواهر او بشود، در همان معنایی که در توضیح ۹:۴ آمده است.

n- این نقل قولی است تلویحی از آنجه که دختر انتظار دارد پسر به او بگوید. این جمله شعر ششم را به پایان می برد.

o- این جمله آن الله بت پرستان را به یاد می آورد که در جستجوی محبوب خود به عالم مردگان رفت و او را طی یک قیامت که شبیه تولدی جدید بود، به بالا آورد و بدنبال آن، وصلت جنسی ایشان صورت گرفت.

شعله‌ای است از «یاه». ^۵	تث:۲۴:۳۲ مز:۴:۷۶ ایوب:۷:۵
آبهای بزرگ را توان خاموشی «عشق» نیست، نه رودها را [توان] فرو برد آن. ^۶	مز:۱۸:۱۸ ۲۰:۷۷
اگر کسی تمام دارایی خانه اش را برای «عشق» بدهد، جز تحقیر چیز دیگری نصیبیش نخواهد ساخت. ^۷	اش:۲:۴۳

ما خواهر کوچکی داریم ^۸	برادران
که هنوز سینه ندارد؛	
برای خواهر خود چه کنیم	
در روزی که درباره او سخن گویند ^۹	
اگر او بارو باشد،	
بر روی او کنگره‌ای نقره‌ای خواهیم ساخت؛	
اگر دروازه باشد،	
بر روی او تخته‌ای از سدر نصب خواهیم نمود. ^{۱۰}	
من یک بارو هستم	دختر
و سینه هایم بسان برجهایند ^X ؛	
آنگاه در نظر او	
همچون کسی می باشم که صلح و آرامش را یافته باشد. ^Y	

P- «مهر» توسط ریسمانی به دور گردن آویخته می شود یا در یک انگشت‌تر جاسازی می‌گردد، اما نه «بر روی بازو». این تصویر اخیر را می‌توان به سادگی با این واقعیت توضیح داد که دختر بر بازوی او تکیه داده است (ر. ک:۲:۶؛ ۳:۸). مقایسه با مهر جنبه‌ای دوگانه دارد: دختر بر پسر آویخته است، بر روی قلب او، لذا همچون شخصی ترین دارایی متعلق به اوست و پسر آن را همیشه به همراه خواهد داشت: دیگر آنکه دختر اثر خود را بر او می‌گذارد.

q- احتمالاً در پس این جملات اسطوره‌ای کنعانی نهفته است که اینکه تغییر شکل یافته تا فقط نیروی عشق را نشان دهد. در اینجا منظور این نیست که عشق انسان را از مرگ نجات می‌بخشد، بلکه تأیید می‌کند به اندازه مرگ سختگیر است.

r- «تب‌ها» ر. ک حب:۳:۵؛ تث:۲۴:۷۸؛ مز:۴۸:۷۸ که می‌توان «شعله‌ها» ترجمه کرد و در ضمن نام یکی از بت‌های کنعانیان بوده است.

s- این بگانه کاربرد نام خداوند (یهوه یا یاه) در این کتاب می‌باشد. شاید منظور از این کاربرد این باشد که مشخص کند که جه نوع عشقی مد نظر است، یا شاید هم مقصود تشیدی معناست: ر. ک مز:۳۶:۶؛ ۱۶:۶۸؛ ۱۰:۸۰؛ که در آنها نام خدا بیانگر ارتفاع بسیار بلند کوهها («کوههای خدا») یا درختها («ازرهای خدا») است، واعد ۱:۱۱؛ ۳:۲؛ ۲:۱۸؛ پاد ۳:۸؛ ایوب ۱:۱۲؛ ایوب ۱:۱۶ که در آنها آتش یهوه یا خدا بیانگر رعد و برق است.

t- حتی اگر لجه اولیه باز می‌گشت (بسان طوفان نوح)، باز «عشق» پایدار می‌ماند. منظور این نیست که عشق بر مرگ جیره خواهد شد، چنانکه در اسطوره‌های بت‌پرستان آمده؛ بلکه منظور این است که هیچ چیز نمی‌تواند دو موجود را که یکدیگر را با عشقی خدا خواسته دوست می‌دارند، از یکدیگر جدا سازد.

u- با می‌توان جنین ترجمه کرد: «آیا او را تحقیر خواهند کرد؟» در هر دو حالت، مقصود نشان دادن ارزش کامل عشق است، چون سزاوار بزرگترین مهربه ممکن است، چیزی همچون مروارید منحصر بفرد. اما مهربه فقط ظاهر را نصیب شخص می‌کند، نه قلب را. بدینسان به ناتوانی عناصر اولیه، ناتوانی پول نیز اضافه می‌شود.

v- نوعی بازگشت به عقب در مورد برخورد برادران را تشکیل می‌دهد (۱:۶) که نقششان دفاع از خواهرشان و ازدواج او

پسر

۱۱ سلیمان تاکستانی داشت در بعل-هامون^z

او تاکستان را به نگهبانان سپرد؛

۱۲ هریک، برای میوه اش، هزار [شکل]^a نقره می آورد.تاکستان من از آن خود من است^b؛

هزار [شکل] برای تو ای سلیمان،

و دویست برای نگهبانان میوه اش^c!۱۳ تو که در باغها ساکنی^d،یاران به صدای تو گوش می سپارند^e؛چنان کن که من آن را بشنوم!^f!

(دختر)

۱۴ بشتاب، ای محبوب من،

و شبیه غزال یا بچه آهوبی باش

بر روی کوهسaran درختان بلسان^g.

می باشد (ر. ک پید ۵۰:۲۴:۳۴؛ ۲-سمو ۱۳).

W- منظور تأمین دفاع از دختر و حفظ اوست، اما توسط مصالح پرزرق و برق که تاثیری جز تحریک مردان زن دوست ندارد!

X- این پاسخی است که دختر امروز به استدلال آن زمان برادران می دهد؛ اصطلاح اخیر هم تأکیدی است و هم حالت تعجب و سوال دارد.

Y- می توان اینچنین نیز ترجمه شود: «که صلح و آرامش را فراهم می سازد.» معنایی که پیشنهاد شده، اساسی است؛ دختر سرانجام کسی را ملاقات می کند که آنقدر در جستجویش بود ۱:۳-۵:۵-۶-۸. محبوب او «صلح آمیز» است (۱:۱) و دختر کسی است که «صلح و آرامش یافته است» (۱:۷). اما دختر نیز به نوبه خود کسی را که او را آرامی داده است، آرامی می بخشد.

Z- نام این مکان ناشناس به معنی «صاحب جمعیت» یا «صاحب ثروت» می باشد و به حرمسرای سلیمان اشاره می کند. در اینجا محبوب است که سخن می گوید.

a- ر. ک اش ۲:۳-۷. هر شکل معادله ۱۱/۵ گرم است. رقم دور از واقعیت هزار شکل احتمالاً یادآوری ای است به هزار زن مذکور در ۱-پاد ۱:۱۱، زیرا تاکستان تصویری است از محبوه.

b- اصطلاحی است برای به مناسبت ازدواج (پید ۱۵:۲۴). این عبارت در نقطه مقابل این امر قرار دارد که سلیمان تاکستان خود را به دیگران «سپرد».

c- سپردن تاکستان باید سودی بباورد که میان افراد تقسیم می شود؛ اگر این تصویر را به حرمسرا اطلاق دهیم، متوجه می شویم چه به دست خواهد آمد. تضاد و تقابل میان محبوب و سلیمان تاریخ مطற شده است، همانند ۶:۸-۹ که تقابل میان یار او و حرمسرا بود. سلیمان حرمسرایی دارد، اما نه عشق را. از او در قالب «سود» سخن می روید؛ اما هدف عشق در خودش می باشد.

d- بعضی جاها دختر گلی است در میان دخترهای دیگر (۱:۲) و بعضی جاها عالی ترین باغ (۴:۲؛ ۶:۱؛ ۱۲:۴).

e- این گوش سپردن احتمالاً با قصد خوبی انجام نمی شود؛ ر. ک به حالت یاران در ۷:۱. پسر می خواهد محبوبه خود را متوجه خطربسازد تا او در مقابل دیگران چیز زیادی نگوید.

f- در اصل: «چنان کن که من بشنوم.» با تغییر جای دو زیر و زبر، می توان همان اصطلاح موجود در ۱۴:۲ را بیابیم: «آای خود را به من بشنوان.» اگر جمله متن اصلی را مد نظر داشته باشیم، می توانیم درک کنیم که آیه ۱۴ آن چیزی است که پسر انتظار دارد از دختر بشنود ولی عمدتاً از زبان خود پسر است.

g- این آیه آخر تقریباً مشابه ۱۷:۲ می باشد و احتمالاً باید آن را به همان شیوه درک کرد. در مقابل یاران بدخواه، دختر کاره نمی تواند بکند، جز اینکه به او بگوید که برود (بدون اینکه انکار کند که او واقعاً محبوب اوست)، و در ضمن اجازه می دهد که پسر در ابهام این تصویر، بفهمد که باید بسوی او (یعنی بسوی دختر) بگریزد تا از او تمتع ببرد. عشق تنشی است مداوم بسوی وصلت.